

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Strada Iuliu Maniu Nr. 36.

Cenzurat.

SE APLICĂ LEGEA CULTELOR

„Monitorul Oficial“ din 10 August c., publică legea și instrucțiunile privitoare la inventarierea averilor și veniturilor, aparținând bisericilor naționale și celorlalte culte.

Iată un act de guvernământ, care trebuie să fie relevat în mod special, fiindcă înseamnă un început fericit în materie de politică bisericească. Gândiți-vă, că legea cultelor, deși promulgată din 1928, n'are nici până astăzi Regulamentul ei de aplicare, și prin urmare prevederile ce le conține au rămas literă moartă. Fapt profund regretabil, căci era vorba de una din legile fundamentale, de cea mai mare importanță pentru viața publică a Statului. Cultele minoritare au profitat de această neglijență, menținându-se în vechile lor organizații separatiste, dar storcând dela guvernele românești toate beneficiile materiale imaginabile. Și această situațiune paradoxală durează nu de 6 ani, ci de 16 ani, păgubind enorm prestigiul Statului, ca și tezaurul lui secătuit.

A trebuit să vină în fruntea departamentului Cultelor iarăș dl Al. Lapedatu, care să restabilească autoritatea legii din

1928 prin pășirea hotărâtă la aplicarea ei reală și onestă.

Se știe, că legea aceasta a codificat principiul *subvenționării* Cultelor, dar numai în raport cu numărul credincioșilor, cu situația materială și cu nevoile reale ale lor. Din nefericire, aceste criterii obiective n'au fost verificate pentru nici unul din cultele Țării, fapt care a contribuit la menținerea subvenționării abuzive și nedrepte de astăzi. Pe urma ei au suferit atât Statul, cât și Biserica noastră națională, prejudicii însemnate de ordin moral și material. Era timpul suprem ca ele să înceteze.

Numărul credincioșilor fiecărui cult, l-a stabilit numărătoarea din 1930. Au mai rămas de constatat situația materială și nevoile reale. Conscrierea averilor, ordonată prin legea ce s'a publicat acum, este chemată să servească aceste obiective. Prin ea toate cultele sunt obligate să înainteze Guvernului, până la 17 Ianuarie 1935 și sub sancțiunea suspendării subvenției de stat, câte un inventar al averii fiecărei părți constitutive, și câte trei declarațiuni: relativ la veniturile bisericești care for-

mează beneficiul personalului eclesiastic, relativ la veniturile părților constitutive și la acelea al fundațiunilor.

Pentru a fi garantată exactitatea datelor se cere și viza autorităților financiare și administrative de Stat, iar tănuitorii averilor și furnisorii de acte false vor fi sancționați după prevederile codului penal.

Constatăm, că formularele sunt foarte bine întocmite, cu rubrici numeroase, menite să ducă la informațiuni sigure și la concluziuni temeinice.

Această vastă lucrare, concepută de dl ministru Al. Lapedatu va trebui să fie prezintată în termen de 6 luni, ca în virtutea ei și după verificările ce se vor fi făcut, Guvernul să stabilească în mod definitiv și prin lege subvenționarea fiecărui Cult. Abia atunci *principiul pro-*

portionalității va deveni o realitate juridică, făcând să înceteze regimul haotic și intolerabil de astăzi. Se va vedea atunci — suntem siguri — că atâtea părți constitutive ale cultelor eterodoxe nu erau avizate la nici un ajutor de stat, iar Biserica neamului românesc lipsită de sprijinul firesc și minimal, ce i se cuvenia după atâtea veacuri de suferință și sărăcie.

Vom avea, prin urmare, o operă de reparațiune morală și materială, care va folosi deopotrivă Statului și Bisericilor, prin clarificarea situațiunilor, prin întronarea legalității și prin statornicirea unei politice bisericești izvorită din interesele de viață ale Statului național, deplin identificat cu credința strămoșilor noștri.

Pelerinaj la mănăstirea Peatra-Fântânelor.

În miezul zilei de 19 Iulie a. c., ceriul acoperit de nori și ploaie încerca să zădărnicească obiceiul trecut deja în așteptarea și deprinderea poporului credincios de pe Valea Bârgăului, de-a merge la Mănăstirea Fântânelor, pe jos, în frunte cu preoții îmbrăcați în odăjdii. Dar grupurile de credincioși în frunte cu preoții lor nu s'au lăsat împedeți de vremea

rea, ci au purces pe jos în căntări religioase cale de 30 km. Ajungând la mănăstire spre seară, unde au fost întâmpinați de ieromonahul Vasile Lunčan în odăjdii, cu credincioșii săi. Drumul lung și obositor nu a împedat pe preoți și credincioși să ia parte la vecernia cu litie și utrenia săvârșită în sobor de preoții N. Cristea, Aug. Pop, I. Buzlug, T. Ciur-

FOILETON

Generalități asupra Sfintei Scripturi.¹⁾

I. Sf. Scriptură este depozitara cuvântului divin.

Situația unică a creștinismului în raport cu toate celelalte religii existente, rezultă din faptul, că este o religie supranaturală, revelată de Dumnezeu. Documentul autentic care cuprinde această revelație ne este cunoscut sub numirea de Sf. Scriptură.

În Sf. Scriptură deci în primul rând avem a căuta izvorul întregii doctrine creștine, formulată de biserică în sinoadele ecumenice.

Lipsa acestui document de origine divină, ar însemna lipsa unei temelii solide pentru uriașa construcție a creștinismului. Atacurile îndreptate împotriva-i indirect se resfrâng asupra adevărurilor doctrinale creștine.

Epocile în cari necredința face mai multe vic-

¹⁾ După opera lui Dr. Fr. Sawicki: „Die Wahrheit des Christentumes“ Padeborn 1924.

time, se caracterizează nu atât de mult prin negarea unor adevăruri de credință, cât mai mult printr'o intensivă acțiune de desmintire a caracterului inspirat al Sf. Scripturi. Întregul aparat științific propriu timpului este pus în serviciul acestui scop nefast.

E și firesc, câtă vreme prin trezirea neîncrederei față de inviolabilitatea izvorului credinței, se sdruncină însași credința.

Iată de ce întrebarea dacă este, și întrucât este Sf. Scriptură depozitara cuvântului lui Dumnezeu, reprezintă o problemă de un interes general.

Biserica noastră ne învață, că întreaga Sfânta Scriptură, în forma în care a ieșit din mâna autorilor sfinți, este inspirată de Dumnezeu, deci cuprinde adevăruri divine și este lipsită de erori. Însași concepția ortodoxă despre inspirație, pretinde descoperirea de adevăruri supranaturale și lipsa de erori.

Ce-i mai mult, credem, că toate cărțile sfinte, cel puțin în ceea ce privește fondul, ni s'au păstrat intacte prin mijlocirea providenței divine.

Mărturisirea noastră de credință întimpină oare cari greutăți. Dacă indirect Dumnezeu este autorul

Sf. Scripturi, atunci în ea nu putem găsi nici neadevăruri, nici erori, nici banalități, iar dacă totuși găsim, cum explicăm proveniența lor?

Îndeosebi în Vechiul Testament critica descopere o seamă de referate, cari nu stau în concordanță cu ultimele rezultate ale cercetărilor științifice. Spre exemplu pentru omul de știință afirmațiile autorului biblic, că Dumnezeu a creat universul în 6 zile, că Pământul este punctul central al universului, că bolta cerească este întinsă ca un cort deasupra Pământului, etc. sunt pure neadevăruri.

Istoricul la rândul său găsește referate paralele contradictorii. După Gen. c. I, Pământul imediat după creațiune este împodobit de Dumnezeu cu lumea plantelor, iar după Gen. II, la început este uscat lipsit de lumea vegetală, fiindcă Dumnezeu încă nu lăsase să plouă.

Și iarăși în Gen. I, după lumea materială este creat omul, ca bărbat și femeie, pe când în Gen. II, întâi este creat Adam apoi animalele și pe urmă din coasta lui Adam, Eva.

În legătură cu poporul după Gen. 6, 19, Noe trebuia să ia cu sine din fiecare specie de animale câte o pereche, iar în Gen. 7, 2, i se ordonă să

ruș, A. Flămând, Vasile Lunčan și G. Relea, care a durat până la ora 10 seara.

Dimineața la orele 6 patru preoți au mărturisit pe credincioșii doritori de sfintele Taine, iar 3 preoți au celebrat „Paraclisul Maicii Domnului”. La orele 9 preoții Cercului religios Valea-Bârgăului toți au săvârșit sf. Liturghie sub conducerea pâr. Dr. Andrei Buzdug prof. de teologie. Răspunsurile la Liturghie le-au dat corurile mixte din Mijloceni-Bârgăului sub conducerea preotului Aug. Pop și Rusul-Bârgăului sub conducerea preotului G. Relea.

La priceasnă a predicat pâr. profesor Dr. A. Buzdug, ridicând sufletele cucernice prin zugrăvirea vieții marelui prooroc Ilie.

După Liturghie preotul T. Ciuruș într-o conferință religioasă a arătat foloasele pelerinagiilor religioase la mânăstire. A urmat apoi slujba sf. Maslu și miruirea credincioșilor.

S'au vândut poporului broșuri religioase în valoare de peste 400 Lei.

Programul bogat în coruri și poezii religioase pregătit de Reun. fem. din Mijloceni-Bârgăului nu s'a putut executa din cauza ploii.

Pr. AUGUSTIN POP

O nouă serbare a F. O. R. Reghin, în Pietriș.

După înălțătoarele serbări dela Ibănești, cari au dovedit cu prisosință, capacitatea de muncă rodnică, creștinească, a „F. O. R.”-ului, prin vrednicul ei președinte Dr. Eugen Nicoară, secundat de v.-preș. Dr. V. Nicolescu, a ajuns la o serie de realizări, mai mult decât îmbucurătoare.

Parohia Pietriș, în ziua de 25 Iulie c., s'a făcut părtaşă acestei bucurii, prin desvelirea monumentului eroilor, inițiat de dl Dr. Eugen Nicoară, și așezat în fața bisericii.

La ora 10 dim., s'a celebrat Sf. Liturghie în sobor sub conducerea P. O. domn protopop Ion Maloș, asistat de către preoții aparținători cercului II religios ș. a.: D. Radu-Pietriș, preș. cerc., G. Cazan-Filea, I. Popescu-Dumbravă, A. Nicolescu-Aluniș, I. Buiu-Rîpa-de-jos, P. Șendrea-Rîpa-de-sus și ca oaspe pr. M. Grecu-Deda.

La priceasnă a predicat pr. I. Popescu-Dumbravă.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul tineretului, condus de harnicul învățător I. Lebadă.

După Sf. Liturghie, preoți și public au trecut în fața bisericii, unde se înalță monumentul destinat spre sfințire. Abia aici se poate observa mulțimea credincioșilor, veniți de prin comunele vecine, pentru a vărsa o

lacrimă pe acest granit, care vorbește viitorului despre vitejii neamului.

Cel dintâi vorbește pâr. prot. I. Maloș, în numele bisericii.

Dl Dr. Eugen Nicoară spune că, F. O. R.-ul, această organizație creștinească, își împlinește cea mai frumoasă datorință, eternizând prin acest monument, numele acelor, cari s'au înscris, cu litere de sânge, în istoria neamului.

Mai vorbesc dl Dr. V. Nicolescu, în numele „Astrei”, dl P. Boțian notar, dl Ion Borșian fost sub-revizor școlar în numele școlii, dl Sp. Dorneanu în numele Revizoratului școlar, orfanul de războiu Luca al cărui părinte e scris pe monument, preotul local D. Radu, în numele credincioșilor din parohie. Mulțumește în numele parohiei dlui Dr. Eugen Nicoară, președintele F. O. R.-ului, pentru jertfa personală pe care a adus-o pentru ridicarea acestui monument.

Pr. M. G.

Știre oficială. Adunarea generală a Casei de Economii, Ajutor și Credit a Clerului ortodox din România este convocată în București pentru ziua de 18 Septembrie 1934, ora 9 a. m. Membrii delegați se vor prezenta la sediul Casei în Str. Matei Milo Nr. 10. *Consiliul eparhial.*

Sfințirea bisericii ort. din Sărăsău-Maramurăș.

— Cuvântarea pâr. prof. T. Rusu din Sighet. —

Cu sfială, cu smerenie și cu rugăciune către Părintele Luminilor am venit în mijlocul vostru ca prin sfințirea acestui locaș de închinare, să puteți lauda într'ânsul numele cel sfânt al Domnului.

Mulțumind lui Dumnezeu că ne-a învrednicit a sfinți (în mod provizor) această sfântă biserică din incredințarea și binecuvântarea Prea Sfințitului Episcopului nostru Nicolae din Cluj voiu striga și eu ca proorocul David: „Mărturisimă-voiu Ție Doamne întru adunare multă adică în sfta biserică și te voiu lauda în fața poporului meu. Căci Tu Doamne, deși prin grele timpuri am trecut și trecem, ne-ai învățat să biruim cu ajutorul Crucii și al credinței noastre. Tu Doamne ne-ai învățat pe noi Românii ortodocși ca să privim sus la crucea de pe turnul bisericilor și apoi intrând să ne încălzim sufletele la altarul credinței, precum focul încălzește fierul și alte metale”.

Biserica noastră ortodoxă română a fost totdeauna stăpânită de duhul care dă viață. Duhul ei a făcut să se ridice ca din pământ această măreață biserică, ce stă ca mărturie pentru împlinirea adevărului că: „cel ce se va smeri, înălțase-va”. — Ne-am smerit pretutindenea noi Românii ortodocși căci povestea noastră a fost tristă ca și a creștinilor de pe vremea prigonirilor păgâne. Plâns-am destul în trecut, ca să ne zică Mântuitorul: „Feriți-vă de cei ce plâng”, fost-am blânzi și suntem fericiți c'am moștenit pământul dorit.

Am însetat după dreptate și fericiți suntem că a venit; fost-am curați la inimă și astfel suntem fericiți; fost-am isgoniți pentru dreptate, dar iată zice Domnul: fericiți cei isgoniți pentru dreptate.

Nu vreau să turbur solemnitatea zilei de azi prin amintirea persecuțiilor suferite de însăși această parohie, căci le cunoașteți și le știți cu

toții. Vreau să spun numai că după această suferință amară, iată că a sosit ziua izbăvirii și a fericirii. Dumnezeu a voit să avem și noi parte de această prigonire, dar iată-ne acum scăpați de furia prigonitorilor și înălțați la loc de frunte. Biserica lui Hristos stă astăzi nebiruită și zidită pe suferințele de pe Golgota. E semn deci că Dumnezeu a fost cu noi și nu ne-a părăsit. Ni se potrivește și nouă cuvintele lui Dumnezeu rostite către Solomon: „Și voiu locui în mijlocul fiilor lui Israil și nu voiu părăsi pe poporul meu Israil”. Precum însă fiii lui Israil aveau făgăduința aceasta dată numai cu condiția ca să umble în poruncile Domnului, așa avem și noi aceeași făgăduință căci moștenirea lui Israil a trecut asupra noastră a creștinilor. Această făgăduință a dat mari binecuvântări creștinilor cari au păzit cuvântul Domnului. Căci Dumnezeu în Vechiul Testament se arată în chip de nor luminos care era peste acoperământul împăcării, așezat deasupra cortului măturiei. Dar în biserică creștină în locul norului luminos din care Dumnezeu nu vorbea cu toți, este așezată taina sfintei cuminicăturii se jertfește jertfa cea fără de sânge la Sfta Liturghie și prin aceasta fiecare credincios vine în a-fingere cu însuși Domnul nostru Iisus Hristos.

Dacă ne-am întreba care este locul cel mai sfânt în care Românii au învățat să țină la neam și lege, un singur răspuns am da cu toții: locul acela a fost, este și va fi biserică.

Ea a fost pavăza și scutul naționalității noastre. M. Sa Regele Ferdinand I atât de frumos a arătat cu ocazia investirii Prea Fericitului Patriarh Miron — căruia i se datorește și zidirea acestui sfânt locaș — că rolul național și cultural al bisericii ortodoxe române a fost foarte mare.

ia din animalele curate câte 7 perechi. — În sfârșit în orice lucrare de critică a textului biblic găsim înșirate o mulțime de asemenea exemple.

Deși părerea criticii nu ni se impune, merită oare care atențiune. Azi nu mai putem sta pe punctul de vedere străvechi, respingând pur și simplu ca neîndreptățit orice atac la adresa textului biblic. Un asemenea procedeu nu corespunde uzanțelor științifice moderne. Aparatului științific folosit de critică îi trebuie opus un aparat științific similar. Teza noastră se menține cu demnitate numai printr-o argumentare serioasă.

Cadrul îngust al unui articol de ziar nu permite analizarea problemei din acest punct de vedere. Mă voi mărgini numai să arăt în liniamente generale cum a acționat până acum teologia modernă.

Cunoscute sunt două direcții, una absolut conservativă, și alta modernistă.

Grupul exegeților conservativi susține punctul de vedere tradițional: „În Sf. Scriptură nu sunt erori, nici contradicții.” Contradicțiile sunt numai aparente, iar erorile nu pot fi dovedite, câtă vreme știința este în plină evoluție, dărâma mâne ceea ce a zidit azi.

Aceasta este unica direcție în teologia exegetică ortodoxă. Are o situație solidă, atacurile critice fiind mai puțin frecvente.

Moderniștii stau sub impresia că totuși în Sf. Scriptură sunt erori, nu însă de natură de a sdruncina caracterul ei de scriere inspirată. Ea rămâne totuși opera lui Dumnezeu, fără ca Dumnezeu să fie învinuit de erori.

În susținerea tezei urmează două căi strict distincte.

Un prim grup compus în majoritate din teologi francezi, restrânge inspirația numai la anumite părți ale Sf. Scripturi, anume la acelea cari vorbesc despre adevărurile etico-dogmatice. Datele științifice, istorice etc. ies din cadrul inspirației, pot fi corecte, dar pot fi și greșite.

Al doilea grup, de o nuanță mai liberală, recunoaște inspirația întregii Sf. Scripturi, în schimb modifică concepția despre inspirație, în sensul că ea nu pretinde absoluta lipsă de erori a textului. În Sf. Scriptură, spun aderenții acestei direcții exegetice, avem să adaugem părți primare și secundare. Primele cuprind ceea ce într'adevăr voesc a învăța, pe când ultimele sunt numai o îmbrăcăminte. Numai adevărurile religio-morale, asupra cărora voește să ne instruescă Sf. Scriptură, au un caracter primar (material), iar toate celelalte aparțin hainei externe.

În chestiunile de științe naturale, de istorie,

cari au numai o importanță secundară, autorul inspirat stă complet pe punctul de vedere al științelor timpului său și împărtășește părerile acestora, sau vorbește numai după aparențe.

Moderniștii de ambele nuanțe au fost aspru combătuți de biserică oficială apuseană prin două enciclice: una „Providentisimus” apărută la anul 1893, iar cealaltă „Spiritus Paraclitus” din 1920.

Prin simpla recomandare a ultimei enciclice, ca exegeza să nu caute alte drumuri de înlăturare a greutăților textului biblic, decât cel tradițional conservativ, problema nu este rezolvată. Curentul are tot mai mulți aderenți. Viitorul numai este în măsură a confirma dacă conservatismul se poate menține.

Cert este că Sf. Scriptură are origine divină, fiind inspirată de Dumnezeu. Și iarăș concepția despre inspirație nu poate fi luată în sensul extrem de îngust că Dumnezeu a dictat întreg conținutul Sf. Scripturi. Autorii sfinți nu sunt niște unelte oarbe în mâna Creatorului. În cărțile lor li se distinge personalitatea, au deci și partea lor de contribuție.

(Va urma)

Prof. G. L. MUNTEANU

Cetiți și răspândiți „Viața Ilustrată”

Istoria națională ne dovedește că la noi Români națiunea și religia au fost pururea strâns unite. Biserica s'a înfiripat pe încetul, la adăpostul codrilor, odată cu formarea limbii, a naționalității și a statului. Statul a crescut împreună cu biserică. Voivozii apărau biserică și biserică era întărirea și mângăerea voivozilor.

Români au ținut la legea lor și nu numai că un Constantin Brâncoveanu a murit pentru neam și lege, dar strămoșii noștri au apărat în trecut întreaga creștinătate de puhoiul barbarilor păgâni și tirani.

Dacă Ștefan cel Mare și sfânt a primit numele acesta, pentru apărarea creștinătății întregi, dacă numele lui Mircea cel bătrân, Neagoe Basarab și Mihai-Viteazul sunt săpate și zugrăvite pe zidurile bisericilor, aceasta o explicăm prin credința lor nețărnută față de neam și lege, cultivate la umbra mănăstirilor și a bisericilor ortodoxe. Limba s'a creat una și nedespărțită prin biserică și peste hotarele vremelnice, dela Oltenia în tâielor locașuri mănăstirești până la Maramurașul, care ne-a dat întâiele monumente de limbă românească.

Așa erau atunci timpurile! Din acele timpuri ne-a rămas și nouă moștenirea sfântă a credinței și evlaviei, și pentru aceasta ne-am adunat azi aici. Bucuria de azi nu e numai strigătul de bucurie al vre-unui om puternic al lumii. Este izbânda sfântului altar pe care nu l-au putut nimic și distruge furia isgonitorilor. Bucuria de azi este o biruință în împărăția lui Dumnezeu. Este biruința credinței ortodoxe moștenită dela strămoși, cu care vâslim în corabia sufletească a neamului nostru românesc. Este biruința corăbiei al cărei proprietar este Iisus Hristos, cărnacii sunt apostolii, episcopii și preoții, iar călătorii sunt cetele credincioșilor și ale sfinților.

Biserica este corabia sufletului nostru, care face călătoria sa prin valurile furtunoase ale lumii acesteia. Călătoriile ei duc totdeauna la limanurile raiului și ținta ei a fost, este și va fi totdeauna fericirea vecinică.

*

Bucurați-vă deci și vă veseliți că plata voastră multă este în ceruri. Dar este oare bucuria noastră adevărată bucurie? Este bucurie adevărată pentru că noi românii ortodocși facem parte din adevărata biserică a lui Hristos și este știut că pentru mântuire trebuie să facem parte din biserică ortodoxă dreptcredincioasă. Ne învață doar sfântul apostol Pavel că biserică este trupul lui Hristos iar Hristos este capul bisericii (Efes. I, v. 22,23). Nu numai atât. Acelaș apostol ne spune că Hristos, fiind cap bisericii, este Mântuitorul trupului adică al bisericii. Prin urmare, ca să poți dobândi mântuirea, trebuie să faci parte din corpul lui Hristos care este biserică sobornicească sau universală ortodoxă.

Aș dori ca fiecare dintre voi să citiți despre aceste lucruri în epistola sf. apostol Pavel către Efeseni (cap.

1, v. 22 și cap. 5 v. 3). Căci de aici se vede limpede rostul însemnat, ce-l are biserică pentru noi. Nu ne este deci îngăduit a lăsa ca cineva dintre frații noștri români să se închine la alte altare.

Nu, iubitorilor ascultători, căci aceasta înseamnă să fi nepăsător față de mântuirea fratelui tău. În fața atâtor desbinări, de credințe ce se arată în neamul nostru zic și vouă românilor din parohia aceasta: „Să fiți un trup și un duh, după cum sunteți chemați într'o singură nădejde a chemării voastre“ „Un domn, o credință, un botez“ să aveți. (Efes. 4, 4—5).

Căci fraților, capul nevăzut al bisericii noastre este Iisus Hristos, care „poate să mântuiască desăvârșit pe cei ce vin prin El la Dumnezeu“ (Evrei 7, 25).

Nicăiri nu zice Sfta Scriptură că

să vină la Dumnezeu prin o singură persoană (omenească) văzută, care ar ține locul lui Iisus Hristos (pe pământ).

Asigurarea aceasta nu o dau eu ci ne-o dă și sf. apostol Pavel în epistola către Evrei 7.

Neamul nostru românesc totdeauna a avut întipărite cuvintele acestea în inima sa. Căci numai în chipul acesta înțelegem alipirea către credința într'un singur cap al bisericii care este Hristos. Eu am cea mai bună nădejde că veți păstra și răspândi această credință strămoșească ortodoxă. În aceasta speranță vă doresc vouă tuturor cari ați venit la acest praznic luminos să aveți viață lungă plină de binecuvântări cerești, să puteți lauda pe Dumnezeu, căruia se cuvine cinstea și închinăciunea acum și pururea și în vecii vecilor.

INFORMAȚIUNI

Personale. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae s'a înapoiat la reședință Joi în 16 August și și-a reluat firul activității, după o pauză de 30 zile.

Serviciile divine și predici la bisericile din Cluj. La Catedrală: Duminecă, 26 August, servesc Prot. stavrofor Dr. Vasile Sava, Pr. Ioan Goron, Fl. Mureșanu și protodiacon Dr. Ioan Vască. Predică Dr. V. Sava. Miercuri, 29 August (Tăierea capului Sf. Ioan Botez.), servesc Pr. Ioan Cioara, Valer Mateiu, Gavril Relea și diacon Vasile Bogdan. Predică Pr. V. Mateiu. Duminecă, 2 Sept., servesc Pr. Ioan Goron, Fl. Mureșanu, Gavril Relea și protodiacon Dr. Ioan Vască. Predică Pr. Fl. Mureșanu. — La biserică „Sf. Nicolae“: predică Pr. I. Cociuban. — La biserică „Coborîrea Duhului Sfânt“: predică Prot. Nicolae Vasiiu.

O sărbătoare înălțătoare la Sovata. M. Sa Regina Maria însoțită de A. Sa Principesa Ileana și de înalta suită au cercetat Dumineca trecută biserică noastră și au asistat la slujbă până la fine.

La intrarea în biserică au fost întâmpinate de P. Sf. Sa Episcopul Nicolae cu evanghelia și cu crucea, avizându-le locurile de onoare rezervate.

La sfârșitul slujbei Episcopul nostru a ținut o cuvântare înălțătoare. Răspunsurile la liturgie le-a dat un cor quartet improvizat din dnii Dir. Vulcuțiu, Inginer Floașiu, clericul Comșa și inv. Givulescu. Biserica a fost arhiplină și mulți nu au mai fost lăsați să intre.

Între cei prezenți am remarcat pe Dr. Ioan Papp, președ. Curții de Apel, ctitor al bisericii, cu soția, Dr. M. Sturza cu d-na, Dr. Marșieu cu d-na, Dr. Ioan Goia cu d-na, prefect. județului Dr. Vescan, Dr. Raicu, adv. din Arad, Dr. Tiberiu Bre-diceanu din Brașov, Dr. Petre

Nemoian, fost prefect, colonelul Boierescu și o mulțime de alți vizitatori.

M. Sa a exprimat Episcopului mulțumită pentru îngrijirea ce o poartă bisericii și pentru serviciul prompt îndeplinit de consilierul L. Curea.

Pentru ziua următoare Episcopul a fost invitat la dejun la reședința de vară a M. Sale.

Sfințirea bisericii din Săcelul-Marmației. În ziua de 8 Sept. a. c. P. Sf. Ioan Stroia, Episcopul militar, ca mandatar al P. Sf. Episcop Nicolae al Clujului, va sfinți biserică frumoasă din cea dintâie parohie ortodoxă în Maramuraș, înființată în anul 1900. Această sfințire de biserică va fi un prilej de o impunătoare manifestare ortodoxă și națională nu numai pentru parohie, dar și pentru întreg Maramureșul ortodox, care așteaptă această înălțătoare sărbătoare pentru a se afirma în țaria lui și a se spulbera ori-ce bănueli că ortodoxia n'ar reprezenta aici o forță națională și o închegare sufletească.

Protopop nou. Consiliul nostru eparhial în ședința plenară din 17 August, ținută sub prezidiul P. Sf. Sale Episcopului Nicolae, a numit cu unanimitate de voturi protopop al tractului Lupșei pe admin. de până aci Vasile Șpan. Hirotesirea și introducerea urmează. Felicitările noastre.

Pelerinagiul la mănăstirea Isvorul din Poșaga. În apropierea comunei Poșaga, se află mănăstirea „Isvorul“, unde s'a făcut un frumos pelerinaj în ziua de 15 August, cu creștini din tot ținutul. La ora 9 dimineața s'a servit o liturgie de către un sobor de preoți: prot. Vasile Șpan, E. Muntean, Emil Gan, Petru Filip, Cleopa Bârjovan, L. Bucur, C. Gog, Ion Vădeanu și Alex. Rușdea. La sf. liturgie s'au împărțit peste 300 de credincioși, ceea ce dovedește că mai avem și azi credincioși devotați cari țin cu sfințenie la reli-

gia creștină. Păr. protopop V. Șpan a vorbit cu convingere despre neunirea între creștini. După liturgie s'a oficiat sf. maslu pentru bolnavi veniți din mari depărtări, chiar și din părțile Alba-Iuliei, Aiudului etc. La sfârșitul maslului a vorbit prot. on. E. Muntean, despre creșterea copiilor în spirit religios. A urmat sfințirea apei la isvor și cuvântarea ieromonahului Cleopa Bârjovan, despre biserică.

Ioan Roșu.

Alegere de preot. În parohia Geaca din prot. Cluj, a fost ales preotul Grigorie Beleanu din Sărăsău-Maramuraș. Alegerea s'a făcut în cea mai bună ordine, grație vredniciei pastorale a noului preot.

Schimbare de nume a comunelor. Cetim în Monitorul oficial, că s'a schimbat numele comunei „Împuțita“ în Vlădiceni.

Oare nu ar fi timpul să schimbe și numele comunelor: Beșinău, Găureni, Scroafa, Vaca, Neagra, Ciunga, Micloșlaca, Răcătău, Iad, Iuda, Săcătura, Bica, Rogoz, Hădărău, Bosna cari dau anză la interpretări nedecente și urite. Aviz celor ce-i privește direct.

Preoții și taxele școlare. În preajma noului an școlar se insistă tot mai mult de către clerul ortodox, să i se acorde și lui aceleași avantagii în ce privește scutirea de taxe școlare pentru copiii lor în școli, de cari se bucură membrii corpului didactic. Cererea o întemeiază pe faptul, că preoții predau acum învățământul religios în toate școlile primare și încă în mod gratuit. Ne facem ecoul acestei cereri drepte, rugând onor. Minister al Instrucțiunii să-i dea soluția dorită de o preoțime rău salarizată, dar conștientă de misiunea ei.

Pelerinagiul dela mănăstirea Hodoș. Ziarele anunță, că la pelerinagiul de Sf. Maria au luat parte cam 15.000 de credincioși în frunte cu 42 preoți din toate părțile Ardealului și Bănătlui. A făcut impresie un grup de 170 pelerini, strecurați cu mare greu din comuna Chitihaz din Ungaria.

O dovadă, cât folos sufletească pot aduce mănăstirile în vremile critice de azi și de oricând. Să le organizăm cât mai bine și în cât mai multe părți.

Împotriva catolicismului. „Alianța evanghelică mondială“ cu sediul în Londra, a avut de curând o vie corespondență cu Ministerul de externe pe chestiunea religiei ambasadorilor și în genere a reprezentanților britanici din diferitele state de pe glob. Alianța constatând, că recentele numiri sunt aproape toate din rândul catolicilor, cere să se țină seama, că religia națională engleză este cea protestantă, și în consecință numirile să se facă cu considerare la acest fapt.

Intervenția Alianței își are semnificația ei și pentru România, unde ortodoxia adeseori este jignită în legătură cu numirile în funcțiunile publice de stat.

Preoții și călătoria pe C. F. R. Direcțiunea generală a C. F. R. a aprobat — pe urma intervențiilor ce

s'au făcut — ca preoții ortodocși cum și membrii familiilor lor să poată călători cu 50 la sută reducere pe toate liniile.

Cărți de religie. Anunțăm preoțimea noastră, că la Tipografia Eparhială se află sub tipar manualele de religie pentru cl. I, II, III și IV primară, întocmite în conformitate cu hotărârea Sf. Sinod și programa analitică de dl *Dr. Andrei Buzdug*, profesor la Academia noastră teologică.

Credem că munca dlui prof. Buzdug va fi binevenită și de un real folos în învățământul și educația religioasă-morală, a că-

ror necesitate se impune tot mai mult acum. — P. C. Preoți vor găsi multă orientare și ușurare în munca ce li se impune la catehetizare. Comenzile se pot face la Librăria Eparhială din Cluj, cu prețuri foarte reduse.

Gimnaziul din Baia-de-Arieș. La gimnaziul de stat cu internat „P. Șpan” din Baia-de-Arieș, jud. Turda, mai fiind locuri libere atât în cele 4 clase cât și în internat, se primesc înscrieri pentru toate clasele începând cu 20 August a. c. și până la deschiderea cursurilor. Taxa de înscriere este de 700 Lei la an și se plătește în 3 rate. Pentru hrană și locuință în internat se plătește 6000 Lei anual tot în 3 rate.

CĂRȚI ȘI REVISTE

„*Grafica Română*” anul X. Nr. 102—03 din 1932. Craiova. 1934. Număr festiv. Comitetul de direcție: Em. Tătărescu, Liviu Samița și Virgil Molin. Este o plăcere să pomenim aici de această revistă, atât de însemnată pentru tiparul românesc. Ea a creiat interesul și pasiunea pentru dezvoltarea modernă a graficei noastre, răspândind printre patroni și lucrători cunoștințele tehnice noi atât de bogată în surprize neașteptate. Tot ei i se datorește și înființarea în Capitală a „Școlii de perfecționare în artele grafice”, instituție de reală utilitate pentru educația și pregătirea profesională a tipografilor.

Serbătorind zece ani de muncă asiduă și conștientă, tăind drumuri noi într'un domeniu, unde concepția națională lipsea aproape cu totul, numărul festiv cu conținutul, tehnica și reproducerea lui admirabile, este o probă impresionantă a gustului și destoiniciei celor trei bărbați din comitetul de conducere. Tot ei scot an de an și frumosul *Almanah* al graficei române, cu studii și articole datorite celor mai de seamă reprezentanți ai literelor și tiparului din țară.

Atât revista, cât și *Almanahul* sunt editate de „*Scrisul Românesc*” din Craiova, splendida instituție de arte grafice, care prin instalațiunile și opera ei neîntrecută stă astăzi în fruntea industriei tipografice din România.

Meritul acestui succes revine în deosebi directorului ei, dl *Em. Tătărescu*, omul de talent, de concepție și de acțiune, care are dreptul la recunoștința noastră, dar și la o sferă de muncă cu răspundere pentru întreaga dezvoltare a industriilor românești.

Nicolae Colan: Anuarul X. al Academiei teologice Andreiane Sibiu. 77 pagini. Tip. Arhidiecezană. 1934. Conține două studii: „Biserica ortodoxă rusă” de prof. I. Beleuță și „Psihologia în slujba învățământului religios” de prof. N. Terchilă. Apoi date școlare, cronică anului, Societatea academică Andrei Șaguna, Tineretul și Biserica de stud. V. Coman.

Și Anuarul acesta se prezintă în aceleași condiții serioase din anii precedenți.

N. V. Pantea, *Legea strămoșească.* București, 1934. 120 pagini. Prețul 20 Lei.

Autorul, cu aerul de a părea obiectiv, reproduce o serie întreagă de autori ortodocși, spre a demonstra, ce credeți, că legea strămoșească nu este ortodoxia, ci catolicismul. Știți care-i dovada? *Forma* latină a creștinismului primitiv la Români și a-

târnuirea lor de Roma în cele dintâi veacuri. E acesta un cântec vechiu și suspect, pe care l-au mai fredonat și alți ilustrisimi greco-catolici. La mijloc este sau naivitate sau ipocrizie. Căci până la 1054 nu există decât o *singură* biserică creștină universală, care la Constantinopol sau Roma, mărturisează una și aceeași *dogmă*. Românii au rămas la această credință, până astăzi, repudiind desbinarea catolică. Deci să lăsăm fanteziile!

„*Părinții Mei*” de Dr. Grigorie Comșa, Episcopul Aradului. Arad 1934, pagini 76, prețul 40 Lei.

În timpul de față, când suflă curenți dăunătoare educației, această lucrare a Prea Sf. Episcop Grigorie este o contribuție reală la opera de educație a generației tinere de azi.

Cartea vibrează puternic de sentimentul iubirei către părinți și arată jertfele părinților P. Sf. Episcop Grigorie. Limba cursivă, ușoară și plină de farmec a autorului cum și cuprinsul interesant, fac ca această carte să fie cea mai potrivită ca lectură în familie și ca premii pentru tineretul școlar. — De vânzare la Librăria Eparhială din Cluj.

„*Scrisori Creștinești*” de Prea Sf. Episcop Grigorie al Aradului. Arad 1934, pagini 70, prețul 35 Lei.

O fericită metodă de evanghelizare vădește P. Sf. autor prin lucrarea de față. Prin 22 scrisori adresate către 22 personalități ale vieții publice și culturale, P. Sf. Sa arată necesitatea idealului creștin în viață.

Recomandăm broșura cu toată căldura, întemeindu-se pe vaste cunoștințe și informații. — De vânzare la Librăria Eparhială din Cluj.

A apărut: „*Merinde pentru sufletele credincioase*”, predici la toate praznicile și sărbătorile anului bisericesc, de Dr. A. Buzdug, profesor la Academia teologică din Cluj. Prețul 40 Lei. De vânzare la Librăria Eparhială.

„Asociația Educația Menajeră” pregătește publicarea unei reviste gospodărești „*Farul Căminului*”, care e necesară și de un real folos în fiecare casă de gospodar. Recomandăm această revistă familiilor noastre preoțești și tuturor credincioșilor noștri. Adresa: „Asociația Educația Menajeră” București, Str. Washington 34.

ȘTIRI OFICIALE

Nr. 4038—1934.

COMUNICAT

În posturile de profesori de religie din eparhia noastră au fost numiți provizor următorii: Cluj Liceul „Principesa Ileana” *Izidor Todoran*, Cluj Gimnazul „C. Angheliescu” *Constantin Medrea* (transferat), Năsăud *Ion Bunea*, Alba-Iulia *Constantin Dumitrescu* și *Sofronie Bulz*, Turda II. *Traian Anca*, Sighet *Mihai Muntean* și *Teodor Russu*, Aiud *Ion Pop*, Dej II. *Dr. Vasile Rebrean*, Abrud *Nicolae Gavra*, Cluj Școala normală de învățatori *Vincentiu Vescan* iar *Sofron Vlad* a fost transferat la Seminariul pedagogic.

În posturile de cateheți la școlile primare au fost numiți la Cluj Pr. *Florea Mureșanu*, *Nicolae Onițiu* și Pr. *Gavril Relea*, la Târgu-Murăș *Laurian Todoran*, iar la Alba-Iulia Pr. *Nicolae Puia*.

Atât profesorii cât și cateheții sunt îndatorați să se prezinte necondiționat la posturile lor în ziua de 1 Sept. pentru primirea instrucțiilor necesare în vederea începerii anului școlar.

Cluj, la 20 August 1934.

Consiliul eparhial

Nr. 3979—1934.

4—4

CONCURS

Prin aceasta se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Cluj, cu termenul de 15 Sept. a. c.

1. Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru eparhial o cerere scrisă cu mâna proprie, anexând în original următoarele documente:

a) Actul de naștere și botez dela oficiul parohial;
b) Atestatul de bacalaureat;
c) Atestat medical, prin care să se constate integritatea spirituală și corporală a petiționarului;

d) Declarația petiționarului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic, va intra în slujba eparhiei cel puțin 5 ani de zile, la din contră va restitui fondului seminarial toate spesele de întreținere, precum și bursele primite.

Cererile însoțite de aceste documente, se vor înainta Consiliului, până la 15 Septembrie a. c.

Cereri intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

2. Nu se vor primi decât candidați înzestrați cu darul de a cânta.

3. Candidații acceptați se vor prezenta în ziua de 28 Septembrie, la vizită medicală și la examinarea aptitudinilor lor muzicale, dela care atârână primirea definitivă în Academie.

Atât cei primiți cât și clericii cei vechi se vor înscrie în zilele de 28, 29 și 30 Septembrie.

4. După 1 Octombrie nu se va mai face nici un fel de înscriere. Cei neînscrisi până la acest termen vor fi considerați retrași din Academie.

5. Cu ocazia înscrierii fiecare student va plăti 150 Lei taxă de înscriere și 50 Lei pentru bibliotecă.

Pentru întreținerea la Internatul Academiei, studenții vor avea să solvească o taxă anuală de 8000 Lei. În patru rate. 1: la înscriere; 2: la 1 Decembrie; 3: la 1 Februarie și 4: la 1 Aprilie.

6. Până la 1 Octombrie studenții vechi vor achita toate restanțele, precum și cel puțin o rată pentru anul școlar 1934—35, altfel nu vor putea fi primiți în Academie sub nici un motiv.

7. Toți clericii vor locui în Internatul Academiei. Externi nu se vor mai admite.

8. Dela taxele de mai sus nu poate fi scutit nimenea. Burse sau alte ajutoare pentru acest an școlar nu se vor da.

9. Fiecare student primit în Institut va aduce cu sine cel puțin 4 schimburi de rufe în stare bună.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele satorite în Regulamentul Academiei.

10. Nici un student nu poate cerceta în același timp, ca student ordinar, alte institute de învățământ.

La înmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană cu documentele originale.

Dela dispozițiile de mai sus nu se va mai face nici o excepțiune.

Cursurile regulate încep la 1 Oct.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 18 Iunie 1934.

Nicolae Ivan,
episcop.

Laur. Curea,
secretar.

Nr. 4794—1934.

Comunicat.

Pentru lămurirea oficiilor noastre protopopești și parohiale asupra modului de aplicare a dispozițiilor din legea timbrului, dăm mai jos instrucțiunile necesare date de Vener. Consiliu Central Bisericesc:

1. Potrivit dispozițiilor legii timbrului, orice petiție sau raport de interes personal din partea unui preot paroh, protopop etc., urmează a fi timbrată cu timbrul prevăzut de lege pentru petiție, în caz contrar, un asemenea raport, potrivit art. 41 din legea timbrului, va fi înregistrat, dar nu i se va da curs decât după ce partea interesată va plăti taxa îndoită prin aplicare de timbre mobile, care se vor anula de autoritatea căreia i-a fost adresat. În acest caz petiția sau raportul va avea efect retroactiv din momentul înregistrării.

2. În virtutea art. 22, § 31 din legea timbrului sunt scutite de orice timbre cererile adresate autorităților publice de către oficiile tuturor părților constitutive ale Bisericii noastre ortodoxe române cu organele lor, conform art. 8 din legea bisericească. În această scutire nu se cuprind și cererile sau acțiunile în justiție, care trebuiesc timbrate cu timbrul respectiv prevăzut de legea timbrului.

3. Anularea timbrelor puse pe cererile primite de organele bisericești, se va face conform dispozițiilor aceleiași legi, prin stampilarea cu stampila autorității respective sau prin aplicarea stampilei „anulat”.

Cluj, la 8 August 1934.

Consiliul eparhial.

Abonați și răspândiți
„VIAȚA ILUSTRATĂ”

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.